

DODATEK DO N° 14.

Dnia 23 maja 1839.

NOWINY LITERACKIE.

— Wacław Alexander Maciejowski przesłał z Warszawy do Tygodnika Peterzburzkiego, następujące co do treści ogłoszenie :

Nieprzewidziane przeszkody nie dozwoliły mi ogłosić drukiem wydania drugiego *Historji prawodawstw Sławiańskich*. Zmuszony okolicznościami odłożyłem więc to przedsięwzięcie do dalszego czasu, przekonany będąc, że na tem praca moja nie straci, ale i owszem zyska wiele ; zwłaszcza gdy nowe i coraz ciekawsze otwierają mi się źródła i dają tę pewną otuchę że kiedyś dokładnie rozwinę mój pomysł o dziejach prawodawstw Sławiańskich ludów, i wyluszczyć go zupełnie, aniżeli w wydaniu nowem tymczasowo przygotowanym do druku. Bo w wydaniu drugim *Historji prawodawstw Sławiańskich*, nie całe dzieło, ale tylko dwa pierwsze jego tomy miały wyjść zupełnie przerobione. Drugie dwa chciałem przedrukować, a dołączwszy do nich dwa tomy uzupełnień, ogłosić drukiem nowe wydanie *Historji prawodawstw Sławiańskich*, w sześciu tomach. Tymczasem powziąłem myśl wydania samych tylko uzupełnień, które pod tytułem : *Pamiętników o dziejach, piśmiennictwie Sławian aż do wieku XIV*, w dwóch tomach obecnie wychodzą z druku. Pamiętnik I, obejmuje : 1) Wstęp do tych pamiętników, w którym zwróciłem uwagę na przepisy prawne ze Sławiańskiego prawodawstwa od Germanów przyjęte, na źródła nowe, które do badań moich wyczerpnałem z rękopisów i dzieł drukiem ogłoszonych, na ważność źródeł historycznych i na sposób pisania dziejów starożytnym

ludom nieznanym. 2) Pierwotne dzieje Chrześcijańskiego kościoła u Sławian obojga obrządku. 3) Ułamki historyczne.

Pamiętnik II, obejmuje: 1) Rys dziejów piśmiennictwa i oświaty Sławiańskich ludów aż do wieku XIV we trzech oddziałach. 2) Wyjątki z rękopismu dwóch pierwszych tomów *Historji prawodawstw Sławiańskich* przerobionych. 3) Dawne pomniki języka i poezji polskiej, tudzież akta urzędowe polskie i ruskie — są to: a) Pomniki języka polskiego z rękopisów z drugiej połowy XIV wieku pochodzących. b) Pomniki poezji z początku i pierwszej połowy XV wieku. c) Akta urzędowe z pierwszej i drugiej połowy XIII wieku. (Rozm. Lwowskie).

Kraków. W drukarni P. Gieszkowskiego wyszły na widok następujące nowe dzieła. 1) *Moje wspomnienia o Francji* przez L. z X. G. R. (Rautenstrauch); dzieło pełne życia, nowych i trafnych myśli, i cudnie zajmujących obrazów. Autorka skreśliła dzisiejszy stan Francji, z wielką prawdą i w nader żywych odcieniach; szczególnież zaś pod względem obyczajów, oświaty i literatury tego kraju; słowem po mistrzowsku maluje dzisiejszy Paryż i Paryżanów. 2) *Zastosowań jeometrii wykreślnej*, wedle rozkładu, pomysłu i notat Franciszka Sapalskiego, zeszyt pierwszy z portretem tegoż i dwunastą tablicami. Wydanie okazałe in-4to na welinowym papierze. 3) *O Rożańcu*, czyli wykład początku, urządzenia, zacności, pożytku i odpustów, bractwu rożańcowemu nadanych, z francuzkiego, z przydatkiem rożańca i innych modlitw in 32. (tamże)

Z Lipska. Tom jeden zapowiedzianego tu *Herbarza Niesieckiego* został już rozesłany. Jestto tom drugi od którego wydawać zaczęto, ale rozpoczyna się właśnie od litery A, w pierwszym bowiem który później wyjdzie, nic nie będzie o heraldyce wszechności, tylko rzecz o heraldyce ogólnej herby i opisy prowincyi, ziem, województw, biskupstw i t. p. oraz objaśnienia nazwisk i własności dawnych urzędów w Polsce. Oprócz pierwotnego tekstu *Niesieckiego*, niniejsze wydanie mieścić będzie także dopisy z herbarzów Wielądka, Krasickiego, Kuropatnickiego i z nadesłanych akt urzędowych.

Z *Warszawy*. Professor A. Radwański ogłosił tu przedpłatę (rubla sr.) na tłumaczenie *Zasad Chemii* Wochlera, którego to dzieła w języku niemieckim wyszło pięć edycyj w przeciągu ostatnich lat pięciu. Gdy Chemija Sniadeckiego, Chodkiewicza, Fonberga a nawet i najpóźniejsza Krzyżanowskiego (w r. 1827 wydana) dzisiejszemu stanowi nauki bynajmniej już nie wystarcza, wdzięczni bardzo jesteśmy panu Radwańskiemu za chwalebny zamiar wzbogacenia téj części literatury polskiej, odłogiem leżącej.

— Z *Wilna*. Ksiądz Biskup *Osiński* opuścił miasto nasze, udając się do Łucka, stolicy biskupstwa swego. Alumni akademij duchownej rzymsko katolickiej pożegnali ze łzami w oczach czcigodnego rektora swojego. Lecz o ile nas wszystkich odjazd jego zasmucił, o tyle uradowała wiadomość, iż zamysła ogłosić drukiem tyloletnie prace swoje 20 tomowe bogactwa mowy polskiej. (Zacny prałat ten już od lat kilkunastu pracuje nad *Słownikiem języka polskiego*.) Chociaż koszta wydania tego olbrzymiego dzieła nie mogą być jak nader znaczne, nie wątpimy, iż dbali o oświatę ziomkowie usuną tę przeszkodę, a tak literatura polska będzie się mogła poszczycić wkrótce dziełem, jakiego wszystkie i najucywilizowańsze narody nie posiadają.

— Pan Zawadzki, Księgarz tutejszy, ogłosił prospekt na dzieło pod tytułem «*Obraz bibliograficzno historyczny literatury polskiej*» ma on zawierać: 1. Spisy dzieł wszelkich i wszelkiego języka, wydane w prowincjach język polski zajmujących; tych które przez krajowców napisane, drukowane były za granicą; tych nareszcie, które przez cudzoziemców, już w Polsce, już za granicą wydane zostały, a do tych wprost albo rzeczy tego kraju, albo uczonych jego, wszystkie, licząc od czasów najdawniejszych od wprowadzenia druku do Polski, aż po rok 1830 włącznie, uporządkowane wedle pewnego naukowego układu. 2. Noty bibliograficzne, odnoszące się do historyj ksiąg samych, autorów i okoliczności ich życia; wyjątki i miejsca ważniejsze z pism rządzących mianowicie, które rzucają światło na stan nauk i literatury czasów, w których pisane były. 3. Przed każdym w szczególności

oddziałem wiadomość historyczna o stanie każdej względnie nauki w prowincjach Polski, z oznaczeniem tego co w sobie właściwego, miejscowego miały, po największej części ze spisów dzieł drukiem ogłoszonych wywiedzioną; zamknie zaś rzecz całą ogólny rzut oka na stan i koleje nauk w dawniej epoce u nas, oraz przyczyny, które różnie na nie wpływały. Dołączy się na końcu widok układu bibliograficznego w dziele przyjętego, rejestr podwojny, jeden autorów i tytułów dzieł bezimiennie, niewiadomego nazwiska, lub pod zmyślonem wydanych; drugi, osób i rzeczy ważniejszych wśród dzieła lub w notach wymienionych. Przydane też będą wedle potrzeby rysunki i *fac simile* niektórych rzadkości bibliograficznych. Układem i redakcją oraz zebraniem materiałów do części historycznej dzieła, zajmuje się magister filozofii, adjunkt przy bibliotece Cesarskiej Akademii Wileńskiej Pan Adam Jocher (G. Pr.)

— Na tegorocznej wystawie płodów przemysłu, widzieliśmy pod numerem :

- » 555 *Dąbrowskiego*, lampy mechaniczne systemu Karsela.
- » 954, *Zakrzewskiego*, sztychowane na kamieniu plany typograficzne i karty geograficzne.
- » 1471, *Rypińskiego*, dessinie.
- » 1519, *Oberżyńskiego*, zastosowanie *kautszuka* do różnych wyrobów.
- » 2056, *Michałowskiego i Stepińskiego*, (z St. Junien, H. Vien.) obicia papierowe.
- » 2492, *Saskiego*, (z Chalonu nad Saoną) model drewniany pieca ekonomicznego.

Nadto między wystawionemi machinami znajdujemy maszynę parową wynalazku Pana *Netrebskiego*.